

**Мүгедектерге үй
жағдайындағы күтім**

- Мүгедек – бұл өмірлік қызметіне шек келтіріп, оның әлеуметтік қорғалуын қажет ететін ағза қызметінің бұзылуы, аурулар, жарақаттар, олардың зардабынан болған дефектілері бар денсаулығы бұзылған тұлға.

Қазақстан Республикасындағы мүгедектерді әлеуметтік қорғау Қазақстан Республикасының Конституциясымен, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы» Заңымен және Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілерімен реттеледі.

Мүгедектің мынадай құқықтары бар:

- әлеуметтік қорғалу, соның ішінде сауықтыру, қоғамға бейімделу
- әлеуметтік инфрақұрылым нысандарына кірумен қамтамасыз етілу
- ақпаратты алуға мүмкіндік берумен қамтамасыз етілу
- білім беру, қызмет түрін еркін таңдау, соның ішінде еңбекке байланысты
- Қазақстан Республикасының заңнамасымен анықталатын тәртіппен көрсетілетін тегін медициналық көмектің кепілденген көлеміне ие болу
- кәсіби дайындық және қайта дайындау, еңбекке жарамдылығын қалпына келтіру және жұмысқа орналасу
 - Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес үй алу
- Мемлекеттік және басқа да ұйымдарда, соның ішінде денсаулық сақтау, мәдениет, байланыс, көлік, қызмет саласында бірінші кезекте қызмет көрсетіледі

Мүгедектерге көрсетілетін әлеуметтік көмектердің түрлері:

Мемлекеттік жәрдемақы,
өтемақы және басқа да төлемдер
Жергілікті атқарушы
органдармен көрсетілетін
қосымша әлеуметтік төлемдер
Жұмыс берушілердің көрсететін
қосымша әлеуметтік көмек
түрлері
Мүгедектерді тұрғын үймен
қамтамасыз ету

**Мүгедектерге көрсетілетін әлеуметтік
көмектердің түрлері:**

Мемлекеттік жәрдемақы, өтемақы және
басқа да төлемдер

Жергілікті атқарушы органдармен
көрсетілетін қосымша әлеуметтік
төлемдер

Жұмыс берушілердің көрсететін
қосымша әлеуметтік көмек түрлері

Мүгедектерді тұрғын үймен қамтамасыз ету

Жергілікті атқарушы органдар:
Есепке алып, баспанасыз мүгедектерге үй береді

Мүгедектер мен отбасылық құрамында мүгедек бер жанұяға баспана кеңістігі жабдықтары мен арнайы құралдар мен жабдықтармен қамтамасыз етеді

Мүгедектерді жұмыспен қамту

Жергілікті атқарушы органдар мүгедектерді жұмыспен қамтуды мына жолмен қамтамасыз етеді:
қызмет орындарының жалпы санының үш пайызы мөлшерінде мүгедектерге жұмыс орындарынан квота бекіту жеке кәсіпкерлікті, шағын және орта бизнесті дамыту арқылы мүгедектер үшін қосымша жұмыс орындарын құру арнайы, сонымен қатар мүгедектерді жұмысқа орналастыру үшін арнайы жұмыс орындарын құру мүгедектерді кәсіби оқыту ұйымдары

түру, жарақат алу, шерттуу салдарынан болған елсіздікті және сауықтыруда диагностикалық, емдеу және қалыпқа келтіру сияқты медициналық сауықтыру шаралар жүргізіледі.

Мүгедектерді әлеуметтік сауықтыру мүгедектердің әлеуметтік статусын, олардың әлеуметтік-тұрмыс және әлеуметтік-орталыққа үйрету мақсатында жүргізіледі. Оған мүгедектерді әлеуметтік, техникалық көмек құралдарымен, көлік және рекреациялық құрылымдармен, ақпараттық ортамен қамтамасыз етілуін және материалдық, әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету кіреді.

Қосымша көмек қажет ететін мүгедектердің әлеуметтік қамтамасыз етілу жүйесіне республикада мед-әлеуметтік мекемелердің, әлеуметтік қорғаудағы территориялық орталықтардың және үйде жеке көмек көрсету сияқты мүмкіндіктері кіреді. Интернат-үйлерінде тұратын мүгедектер мен қарттарға медициналық, әлеуметтік-тұрмыс жағынан, әлеуметтік адаптация, еңбекке жарамдылығын арттыру, білім беру сияқты көмектер көрсетіледі.

сондықтан да олардың құқықтарының айрықша қорғалуына әрбір мемлекет ереше назар аударады. Бұл мәселе жөнінде БҰҰ мен басқа да халықаралық ұйымдар қарарларын шығарып отырады. Қазақстан Республикасы бұл қараларға қосылып, өзі де мүгедектердің құқығын қорғау, оларға әлеуметтік көмек көрсетуге байланысты өзінің заңдарын шығарып отырады және олардың орындалуын қамтамасыз етеді. Мүгедектер жалпы 3 топқа бөлініп қарастырылады. Олардың 1-тобы аса ауыр деңгейдегі мүгедектер болып табылады, одан кейін 2 және 3-топтағы мүгедектер болады. Мүгедектердің қай топқа жатуына байланысты сол тобына сәйкес жәрдемақы алады. Бұл рефераттың негізгі бөлімінді міне осы мүгедектердің құқығының әлемдік деңгейде және Қазақстандағы қорғалуы қарастырылады. ҚР заң бойынша мүгедектерге берілетін анықтама және Батыс мемлекеттерінің инвалид сөзінің түсінуі салыстырылады. Және осы жылғы мүгедектерге берілетін ай сайынғы жәрдемақы мөлшері көрсетіледі. 18 жасқа толмаған мүгедек балалары бар отбасыларына көрсетілетін әлеуметтік көмек аталып өтіледі.

Ұйымдастыру бөлімі: 3 желтоқсан мүгедектер күні. Бүгінгі тәрбие сабағымызға дәрігер, заңгер, тілші қонаққа келіп отыр. Мүгедек деген кім?

А) туа біткен кемістік

Ә) жүре пайда болған кемістік

Б) кенеттен пайда болған кемістік

Дәрігер: Мүгедектер бірнеше топтарға бөлінеді.

1 топтағы мүгедектер еңбекке жарамсыз,

2 топтағы мүгедектер жеңіл еңбектерге жарамды,

3 топтағы мүгедектер еңбекке жарамды адамдар. Біздің республикамызда соқырлар мектебі «Зағиптар» Орал қаласында, ал Ақтау қаласында соқырлардың жұмыс жасайтын мекемесі бар. Ол жерде барлық жағдай жасалған. Ақтөбе қаласында мылқау – саңырау балаларға мектеп ашылған. Ол жерде руларға білім беріп, өмірге деген құштарлығын оятады.

Заңгер: Балалар конвенциясы. ҚР - дағы балалардың құқықтары туралы 6 – тарих « Мүгедек баланың құқықтары»делінген.

31 - бап. Мүгедек баланың толымды өмірге құқықтары.

32 - бап. Мүгедек баланы жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік кепілдер.

33 - бап. Мүгедек балаларға мемлекеттік көмек беріледі.

Тілші:

ҚР - дың 2007 - 2011 жылға арналған «Қазақстан балалары» бағдарламасы 100% білім және тәрбие алуына жағдай жасау көзделіп отыр. Қазір бұл 23, 3%. Қазіргі таңда «Аялы алақан» бағдарламасын көрсетудеміз. Осы бағдарлама арқылы біз мүгедек жандарға қиын кездері болатынын, қаржылай тапшылық, нашар отбасы т. б. сол сияқты күрделі проблемаларды шешуіміз үшін шығардық. Мына Бейнеудегі «Оңалу» орталығы ашылды. Бұл жерде мүгедек балаларға барлық жағдай жасалған. Өртүрлі қайырымды

